

РЕШЕНИЕ

№ 7374

гр. София, 28.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 13.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **9035** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално подпомагане (КСО).

Образувано е по жалба на ЕТ „Нунки – Михаил Ханджиев“, ЕИК[ЕИК], представлявано от едноличния собственик М. И. Х., със седалище в [населено място], срещу Решение № 1040-21-508 от 24.08.2023 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, с което на основание чл. 117, ал. 3 КСО е оставена без уважение жалбата против Разпореждане № 33020 от 27.06.2023 г. на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 КСО за приемане на трудова злополука по чл. 55, ал. 1 КСО, случила се с Б. Р. И. на дата 15.12.2022 г.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на акта, поради противоречието му с материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения. Защитната теза е за недоказан фактически състав по чл. 55, ал.1 КСО. Не били събрани и обсъдени всички относими за случая факти, които да установят действителните причини за настъпване на злополуката. Конкретно се визира и оспорва пълнотата на медицинската документация, касаеща диагностиката и лечението на пострадалото лице в спешна общинска болница в [населено място], Румъния и УМБАЛ „Медика Русе“ ЕООД. Според жалбоподателя пострадалият е напуснал по своя инициатива болницата в Румъния. Не било установено дали това е по препоръка на лекуващите го лекари или по негово изрично настояване. Не били събрани данни за здравословното състояние на Б. И. към момента на напускане на

спешна общинска болница в К.. Не били изяснени причините за влошаване на здравословното състояние, довели до приема в УМБАЛ „Медика Р.“. Не била установена причинно-следствената връзка между настъпилата смърт и падането, което на отделно основание се твърди, че се е случило след приключване на командировката на работника съгласно Заповед № 922 от 01.12.2023 г. Претендира се отмяна на Решение № 1040-21-508 и на потвърденото с него разпореждане за приемане на декларираната трудова злополука по чл. 55, ал. 1 КСО, ведно с присъждане на разноски.

В проведеното на 13.11.2023 г. открито съдебно заседание жалбоподателят ЕТ „Нунки – Михаил Ханджиев“, редовно призован със съобщение, получено на 16.10.2023 г, не се явява и не се представлява. След дадения ход по същество е постъпила молба от адв. Ю. Д. с формулирани доказателствени искания за събиране на допълнителни документи от лечебните заведения, в които е лекуван пострадалия. Тези исканията ще бъдат ценени с оглед тяхната необходимост при наличната по дело доказателствена съвкупност.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, чрез юрк. Б. оспорва жалбата като недоказана и неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованите страни – наследници на Б. Р. И. - М. Н. И., Д. Б. И. и М. Б. И., не се явяват, представляват се от адв. Г., който в с.з. излага подробни опровергаващи жалба доводи. Възражава срещу становището, че не била установена действителната причина за смъртта на Б. И.. В тази връзка се позовава на приложената по делото медицинска документация. Оспорва твърдението, че пострадалият самоволно е напуснал румънската болница. Посочва, че изписването му е в резултат на проведеното лечение и заключението за частично подобряване здравословното му състояние. Намира за несъответни на доказателствата по делото твърденията на жалбоподателя, че злополуката е възникнала след приключване на командировката. Позицията на процесуалния представител на заинтересованите страни е, че са налице всички законови предпоставки за приемане на злополуката като трудова, с оглед на което оспореното решение на директора на ТП на НОИ е законосъобразно и следва да бъде потвърдено. Претендират се разноски по представен списък съгласно чл. 80 ГПК.

Административен съд София- град, III отделение, 75 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 10.04.2023 г. с декларация за трудова злополука вх. № 330, наследникът на Б. Р. И. – Д. Б. И., е декларира в ТП на НОИ С.-град настъпила на 15.12.2022 г. злополука с Б. И. на длъжност „шофьор“ в ЕТ „Н. — М. Х., която е довела до смъртта му. Пояснено е, че на посочената дата, около 05:00 часа, по време на командировка със задача превоз на товари по направление България - Европа с автомобил с рег. [рег.номер на МПС] /P0196ЕК, при изкачване към кабината на камиона, лицето е паднало, което довело до травматичен десен хемопневмоторакс, множествени ребрени фрактури С4 - С11, контузия на гръдния кош, контузия и хематом на белия дроб, десен латероторакален травматичен подкожен емфизем.

Във връзка с постъпилата декларация е открито досие за трудова злополука с № 33020. Извършено е разследване на злополуката от ТП на НОИ - С.-град, като в заповедта за съставяне на комисията са включени представители на Дирекция „Инспекция по труда“ - С. и ЕТ „Нунки Михаил Ханджиев“. Установено е, че осигурителят ЕТ „Нунки - Михаил Ханджиев“ не е декларира в срока по чл. 57, ал. 1

КСО травматичното увреждане на Б. Р. И. като трудова злополука, нито е извършил вътрешно разследване по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /НУРРОТЗ/. В хода на разследването са събрани следните доказателства: обяснение от Р. К. К. и Д. Б. И.; препис извлечение от акт за смърт; удостоверение за наследници; епикриза от спешна общинска болница К., Румъния; епикриза № 422/15.01.2023 г. от УМБАЛ „Медика Русе“ ООД; болнични листи за временна неработоспособност М20236006426, Е2023 0616576 и документи, представени от осигурителя; обяснение от М. И. Х. и Ю. А. Я.; Заповед за командировка № 922/01.12.2022 г.; разпечатка на G. система на камиона; Трудов договор № 28/27.06.2013 г.; длъжностна характеристика на „шофьор тежкотоварен автомобил - 12 и повече тона“; копие на Служебна бележка № 110/27.06.2013 г. за проведен начален инструктаж; извадка от книга за ежедневен и периодичен инструктаж.

За резултатите от разследването е съставен Протокол № 43/20.06.2023 г., подписан без възражения. В него е констатирано, че Б. Р. И. е бил командирован съгласно Заповед за командировка № 922/01.12.2022 г. от осигурителя ЕТ „Нунки - Михаил Ханджиев“ със задача превоз на товари по направление България - Европа с автомобил е рег. [рег.номер на МПС] /P0196ЕК, считано от 01.12.2022 г. до 15.12.2022 г. Съгласно обяснения от М. И. Х. - управител на ЕТ „Нунки-Михаил Ханджиев“ и Ю. А. Я., на 15.12.2022 г. Б. И. се е обадил, че има нужда от спешна медицинска помощ, т. к. е паднал, качвайки се на камиона и не се чувства добре. Пристигналият по-късно колега - Ю. А. Я., е разтоварил камиона. В началото на пътя към България здравословното състояние на Б. И. се влошило, спрели с камиона на TIR- паркинг и потърсили спешна медицинска помощ. Пострадалият бил хоспитализиран в спешна общинска болница К.. Съгласно издадената от това лечебно заведение епикриза пациентът е приет с основна диагноза: травматичен десен хемопневмоторакс S27.2 поради падане на или от стълба /подвижна/; вторични диагнози: множествени ребрени фрактури C4-C11 S22.44; контузия на гръдния кош S20.2; контузия и хематом на белия дроб S27.31; десен латеротораксален травматичен подкожен емфизем T79.7. Издаден е болничен лист за временна нетрудоспособност.

След изписване от болничното заведение в Румъния близки на пострадалия са го транспортирали със собствен транспорт до [населено място], където е приет в УМБАЛ „Медика Русе“ ООД и му е издаден болничен лист Е20230616576.

На 06.01.2023 г. Б. И. е постъпил по спешност в УМБАЛ „Медика Русе“ ООД след влошаване на здравословно състояние, което довело до летален край на 15.01.2023 г. Издаден е Аутопсионен протокол № 2/2023 г., в който е посочено, че леталният край е настъпил вследствие на усложнение на основно заболяване: „състояние след фрактури на ребра“ /от 3- то до 12-то вдясно/; перфорация на плевра, локален хроничен плеврит, остър респираторен дистрес синдром, изявен с дифузни алвеоларни усложнения в пролиферативна фаза и преход във фиброзна фаза, с насложени огнищни пневмонии. Посочено е съпътстващо заболяване: „състояние след поставяне на интеркостален катетър за дренаж“. Отражено е, че в танатогенезата с водеща роля е основно заболяване, което със своите усложнения е довело до леталния изход. Съпътстващото заболяване няма пряко отношение към танатогенезата.

С Разпореждане № 33020 от 27.06.2023 г. на длъжностното лице по чл.60, ал. 1 КСО е прието за трудова злополука претърпяното от Б. Р. И. увреждане на здравословното състояние, станало на 15.12.2022 г. по време на командировка на пострадалия със

задача превоз на товари по направление България - Европа с автомобил рег. [рег.номер на МПС] /P0196ЕК, при която вследствие на падане при изкачване към кабината на камиона, пострадалият получава травматичен десен хемопневмоторакс, множествени ребрени фрактури С4-С11, контузия на гръдния кош, контузия и хематом на белия дроб, десен латероторакален травматичен подкожен емфизем, което довело до летален край.

Разпореждането е обжалвано и потвърдено с оспореното в настоящото производство Решение № 1040-21-508 на директора на ТП на НОИ-С.-град. При съобразяване на относимата нормативна уредба и след анализ на събраните при проверката писмени доказателства административната инстанция е приела, че претърпяното на 15.12.2022 г. от Б. Р. И. здравословно увреждане е станало през време и по повод на извършваната работа и обхваща предвидените от законодателя хипотези по чл. 55, ал. 1 КСО.

В хода на съдебното производство са изискани допълнителни документи от ответника за попълване на административната преписка, представена с негово писмо изх. № 1012-21-907#1/19.09.2023 г. Отделно от това, от пълномощника на заинтересованите страни е представено писмо-уведомление от Дирекция „Инспекция по труда – С.“, съгласно което за пострадалия Б. Р. И., от страна на осигурителя, не е била сключена застрахователна полица за риска „трудова злополука“.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, срещу подлежащ на съдебно обжалване административен акт и е процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно производствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "г" КСО разпорежданията за признаване или непризнаване на злополуката за трудова се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. По силата на чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. При тази нормативна уредба и приложените на л. 10 и л. 11 Заповед № 1015-21-51/03.02.2020 г. на директора на ТП на НОИ-С.-град за заместването му и Заповед № 22907/14.08.2023 г. на подуправителя на НОИ за разрешаване на отпуск, съдът намира, че оспореното Решение № 2153-21-508/24.08.2023 г. е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ – С.-град.

Идентичен извод следва и по отношение на потвърденото с него Разпореждане № 33020/27.06.2023 г. Съгласно чл. 60, ал. 1 КСО длъжностното лице, определено от ръководителя на ТП на НОИ, въз основа на документите в досието и данните в информационната система по чл. 33, ал. 5, т. 7 в 14-дневен срок от декларирането издава разпореждане за приемане или за неприемане на злополуката за трудова. По делото на л. 18 е приложена Заповед № 1015-21143/07.06.2018 г., с която издателят на Разпореждане № 33020 Е. К. – старши инспектор по осигуряването в сектор „Трудови злополуки“, отдел „Контрол по разходите на ДОО“, е определена за длъжностно лице

по чл. 60, ал. 1 КСО.

Оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане отговарят на изискванията на чл. 117, ал. 5 КСО, във връзка с чл. 59, ал. 2 АПК. Посочени са фактически и правни основания за издаването им. Спазени са изискванията за форма.

Не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да са от такова естество и интензитет, че да рефлектират върху валидността и обосноваването на упражнената компетентност. Неоснователно е възражението за нарушение на чл. 35 АПК, която разпоредба задължава административният орган да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая и да обсъди наведените пред него обяснения и възражения. В хода на проверката и при издаване на разпореждането за приемане на трудовата злополука са положени необходимите усилия и процесуална активност от страна на длъжностните лица за установяване на релевантните обстоятелства. Заключение за наличие на елементите от фактическия състав на чл. 55, ал. 1 КСО се основава на събраните в хода на разследването документи, вкл. сведения на лица, имащи преки впечатления от инцидента на 15.12.2022 г. В тази връзка е приложена и относимата и съществена в случая медицинска документация – болнични епикризи при дехоспитализация, съдържащи необходимата за преценката по чл. 55, ал. 1 КСО информация касателно основната и вторични диагнози на пациента, неговото здравословно състояние при постъпване в болницата К., проведеното лечение. В епикризата от УМБАЛ „Медика Русе“ ЕООД са описани всички извършени след влошаване на пациента консултативни прегледи, както и резултатите от направените му изследвания. В тази връзка съдът не намира за необходимо да събира и съпровождащите епикризи документи, т.к. релевантните за преценката по чл. 55, ал. 1 КСО обстоятелства се съдържат в самите епикризи и издадения от УМБАЛ „Медика Русе“ ЕООД аутопсионен протокол, в който на база наличната медицинска документация са идентифицирани настъпилите усложнения на основното заболяване, довели до леталния изход. Поради това неотнесими (а и ненавременни) са направените след хода по същество доказателствени искания. Посочените за събиране медицински документи не биха могли да допринесат за изясняване на фактическата обстановка и не са необходими за разрешаване на правния спор. Исканията съдът намира за изместващи главния спор, който не касае проведеното лечение, а наличието на елементите от фактическия състав на чл. 55, ал. 1 КСО, вкл. функционалната връзка между изпълнението на трудовите функции на работника и настъпилото през време и във връзка с работата внезапно увреждане на здравето, довело до летален край. В тази насока съдът намира следното:

Трудовата злополука като осигурен социален риск е легално определена в чл. 55, ал. 1 от КСО и представлява всяко внезапно увреждане на здравето, станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт. За да бъде приета злополуката за трудова е необходимо едновременно наличие на няколко предпоставки: 1. внезапно увреждане на здравето (внезапно, външно неочаквано и непредвидимо еднократно и пряко въздействие върху човешкия организъм, което накърнява телесната цялост и нарушава нормалното функциониране на органите на човешкото тяло); 2. злополуката да е станала с осигурено лице, 3. функционална зависимост между изпълнението на трудовите функции и внезапното увреждане на здравето (връзката на увреждането с

обичайните обстоятелства и условия, при които протича изпълнението на трудовата функция по трудовото правоотношение с работодателя); 4. неблагоприятен резултат от увреждането - неработоспособност или смърт и 5. причинна връзка - неблагоприятният резултат (неработоспособността, респективно смъртта) да бъде пряко следствие от внезапното увреждане на здравето, а не на други обстоятелства, както и при нетравматични увреждания внезапното увреждане на здравето да е настъпило в резултат от извършваната работа.

Видно от съдържанието на изброените елементи от фактическия състав на чл. 55, ал. 1 КСО, законодателят е установил само обективни обстоятелства, които длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 КСО е задължено да изследва, без да е предвидено изясняване на субективното отношение на пострадалото лице.

В процесния случай от доказателствата по делото безспорно се установява, че от 27.06.2013 г. Б. Р. И. работи по трудово правоотношение в ЕТ „Нунки – Михаил Ханджиев“ на длъжност „шофьор тежкотоварен камион 12 и повече тона“. Безспорно е и това, че със Заповед № 922/01.12.2022 г. Б. И. е командирован за периода от 01.12.2022 г. до 15.12.2022 г. със задача превоз на товари по направление България – Европа с автомобил рег. [рег.номер на МПС] /P0196ЕК. На 15.12.2022 г. около 5,54 ч., при качване в камиона, Б. И. е паднал, почувствал се е зле и с помощта на негов колега е предприел връщане към България. По време на пътуването е настъпило прогресивно влошаване на здравословното му състояние, вследствие на което, на същата дата 15.12.2022 г., е хоспитализиран в по спешност в болница К., Румъния. В издадената от лечебното заведение епикриза е посочена диагноза „дрениран посттравматичен десен хемопневмоторакс; ребрени фрактури Ц-4-С11 поради падане от собствен ръст; контузия на гръдния кош; белодробна контузия; десен латероторакален кодкожен емфизем“. Проведено му е специализирано консервативно лечение. Извършена е хирургическа интервенция и е осъществена дясна аксиларна плвротомия spVI.I.C, плеврален дренаж тип Б.. В епикриза е посочено, че пациентът е подложен на аналгетично, противовъзпалително, антикоагулнтно лечение в профилактична доза, антибиотична терапия, муколитична терапия, витаминна терапия, Х., ребалансиращи ХЕ разтвори, инсулин, кислородна терапия. Ренгенографията на гръден кош от 16.12.2022 г. е показала двустранно разширени бели дробове с ремисия на хемопневмоторакса, ребрени фрактури С4-С11, десен латероторакален подкожен емфизем. Пациентът е изписан от болницата К. на 23.12.2022 г., в подобро състояние

След завръщането си в България, на 06.01.2023 г., Б. И. постъпва по спешност в УМБАЛ „Медика Русе“ ЕООД с оплаквания за прогресираща задух, лесна уморяемост при физически усилия, тежест и болка в гърдите. В издадената от това лечебно заведение епикриза ИЗ № 422, КП № 216 е посочено, че поради настъпила впоследствие дихателна недостатъчност и влошаване на общото състояние, пациентът е преведен в реанимация. Въпреки приложеното реанимационно лечение, на 15.01.2022 г. Б. И. е починал. В представения по делото аутопсионния протокол е посочено, че на база наличната медицинска документация се приема и установява основно заболяване: „състояние след фрактури на ребра (от 3-то до 12-то вдясно)“. Описани са следните усложнения на основното заболяване: перфорация на плевра; локален хроничен плеврит; остър респираторен дистрес синдром, изявен с дифузни алвеорални увреждания в пролиферативна фаза и преход във фиброзна фаза, с насложени огнищни пневмонии. Изрично е отбелязано, че в танатогенезата /

медицински термин, с който се означава механизмът, по който настъпва смъртта/ с водеща роля е основното заболяване, което със своите усложнения е довело до леталния изход.

Следователно от всички представени по делото доказателства се установява категорично, че смъртта на Б. И. е пряко следствие от злополуката, станала на 15.12.2022 г.

Горното потвърждава извода на длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 КСО за доказана трудова злополука - внезапно травматично увреждане, настъпило през време и по повод на извършваната от пострадалия работа по трудов договор с ЕТ „Нунки – Михаил Ханджиев“. Инцидентът се е случил при изпълнение на възложения на работника международен курс /превоз на товари/ по направление България – Европа с автомобил рег. [рег.номер на МПС] /P0196ЕК и има неблагоприятен резултат – летален край, вследствие на усложнение на основно заболяване, получено при падане от камиона. Съгласно Заповед на работодателя с № 922 периодът на командироването на работника е от 01.12.2022 г. до 15.12.2022 г. Инцидентът е настъпил в последния ден на командироването - 15.12.2022 г., около 5:54 часа, на територията на Румъния, видно от писмените обяснения на Р. К. К. /л. 76/, на когото пострадалият се е обадил за помощ. В тази насока неоснователни и неподкрепени от данните по делото са възраженията на жалбоподателя, че злополуката се е случила извън темпоралните граници на командировъчната заповед.

Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал.3 КСО не е налице трудова злополука само в случаите, когато пострадалият умишлено е увредил здравето си, каквито обстоятелства в случая не се установяват. Разпоредбата има предвид умишлено увреждане на здравето, което е в причинно-следствена връзка с процесната злополука. Поради това напразно е усилието на жалбоподателя да установи наличие на деклариран от Б. И. пред румънското лечебно заведение отказ от лечение, още повече, че видно от представената от румънската болница епикриза пострадалият е изписан след приключване на проведеното му в периода 15.12.2022 г. – 23.12.2022 г. медикаментозно лечение и приложена хирургическа интервенция.

Предвид изложеното съдът приема, че правилно и законосъобразно длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 КСО, въз основа на данните в досието за трудова злополука, е приело, че претърпяната от Б. И. на 15.12.2022 г. злополука следва да се квалифицира като трудова при условията на чл. 55, ал. 1 КСО, поради което и обжалваното Решение № 1040-21-508 на директора на ТД на НОИ-С.-град не страда от пороци, обосноваващи отмяната му като незаконосъобразно. Жалбата срещу него, като неоснователна, следва да се отхвърли.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 и ал. 4 АПК основателни са своевременно направените от ответника и заинтересованите страни искания за присъждане на разноски, като в полза на ТП на НОИ – С.-град следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. съобразно чл. 78, ал. 8 от ГПК и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ. На заинтересованите страни се дължат разноски в размер на 500 лв., представляващи заплатен в брой на процесуалния им представител адвокатски хонорар.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, III отделение, 75 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на ЕТ „Нунки – Михаил Ханджиев“ срещу Решение № 1040-21-508 от 24.08.2023 г. на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С.-град, с което е оставена без уважение жалбата против Разпореждане № 33020/27.06.2023 г. на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 КСО.

ОСЪЖДА ЕТ „Нунки – Михаил Ханджиев“ да заплати на Териториално поделение на Националния осигурителен институт - С. – град юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева.

ОСЪЖДА ЕТ „Нунки – Михаил Ханджиев“ да заплати на М. Н. И., Д. Б. И. и М. Б. И. разноски за настоящата инстанция в размер на 500 /петстотин/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република България, в 14 – дневен срок от съобщението до страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: